

Návrh individuálního národního projektu

Podpora procesů uznávání – UNIV 2 systém

1. Název projektu

Podpora procesů uznávání UNIV 2 systém

Anotace projektu

Předkládaný projekt navazuje na výsledky systémového projektu Uznávání výsledků neformálního vzdělávání a informálního učení v sítích škol poskytujících vzdělávací služby dospělým (UNIV), které v souladu se zákonem č. 179/2006 Sb. dále rozvíjí. Velmi úzce projekt spolupracuje s projektem Rozvoj a implementace Národní soustavy kvalifikací – NSK 2, pro jehož vybrané produkty průběžně zajišťuje zpětnovazebné informace.

Jádro projektu UNIV 2 systém tvoří **pilotní ověřování hodnoticích standardů zpracovaných v NSK 2**. Hodnoticí standardy vybraných dílčích kvalifikací budou v průběhu jejich projednávání pilotně ověřovány, v souladu s uvedeným zákonem, **na školách** zapojených do realizace projektu. Ověřování bude realizováno ve spolupráci se sociálními partnery škol, pokud se uvedená spolupráce ukáže jako možná a funkční. Pilotní ověřování bude přístupné jak zástupcům autorizujících orgánů, tak zástupcům sektorových rad. Po schválení hodnoticích standardů budou procesy ověřování a uznávání implementovány do dalších škol zapojených do projektu. Metodicky budou implementační aktivity koordinovány tzv. **centry uznávání a celoživotního učení** v jednotlivých krajích, která budou sdružovat školy zapojené do projektu. Centra stejně jako školy zapojené do projektu se budou věnovat i otázkám celoživotního kariérového poradenství, které se stane jedním z podpůrných mechanismů rozvoje uznávání.

V rámci projektu budou pedagogičtí pracovníci škol zapojených do projektu seznamováni s uvedeným zákonem a budou připravováni na zodpovědné plnění rolí v procesu ověřování. Semináře budou nabídnuty také dalším zájemcům o získání autorizace tak, aby mohli splnit požadavky na odbornou způsobilost stanovené jednotlivými hodnoticími standardy.

Nemalou část projektu tvoří reklamní a mediální kampaně, jejichž cílem je jednak informovat širokou veřejnost o nové možnosti získání kvalifikace, jednak v souvislosti s přípravou škol na demografický pokles žáků podporovat zájem o studium v učebních oborech.

Projekt UNIV 2 systém svou realizací přispěje k vytváření předpokladů pro úspěšné naplňování záměrů zákona o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání.

2. Typ projektu: individuální národní

3. Zdůvodnění projektu

V roce 2001 potvrdila Evropská komise pojetí celoživotního učení jako vůdčího principu vzdělávání a profesní přípravy. Celoživotní učení je definováno jako „veškeré učení, které se uskuteční během života, a to s cílem zlepšit znalosti, dovednosti a kompetence v rámci osobních, občanských, sociálních a zaměstnaneckých perspektiv.“¹

Součástí celoživotního učení v řadě zemí je tzv. uznávání výsledků neformálního vzdělávání a informálního učení. Jeho vývoj je vnímán jako „klíčové stadium v přípravě na zavedení strategie celoživotního učení“². Cílem tohoto přístupu je spojení různých forem „učení ve všech oblastech života (lifewide learning) a v různých životních etapách (lifelong learning)“³.

Právní předpoklady k realizaci uznávání výsledků neformálního vzdělávání a informálního učení byly u nás vytvořeny zákonem č. 179/2006 Sb., systémové předpoklady byly a jsou vytvářeny v projektech NSK a UNIV. Procesuální stránka uznávání je řešena v předkládaném projektu.

Projekt UNIV 2 systém pilotně ověřuje vybrané produkty připravené v projektu NSK 2, při pilotním ověřování se soustředí především na průběh procesu, jeho jednotlivých fází, na systém postupů a nástrojů vymezených zákonem. Zjednodušeně řečeno, je zkušebním provozem budovaného systému uznávání výsledků dalšího vzdělávání, který má přispět k vysoké kvalitě běžného provozu uvedeného systému. Smyslem projektu je pilotně ověřit proces uznávání pro vybrané dílčí kvalifikace, pilotní ověření vyhodnotit a podat zpětnou vazbu projektu NSK. Do procesu pilotního ověřování budou vedle škol zapojeni jejich sociální partneři, zástupci autorizujících orgánů i zástupci sektorových rad, tedy všichni, kteří jsou s přípravou hodnotících standardů a procesů uznávání zevrubně seznámeni a intenzivně se na ní podílejí.

Projekt UNIV 2 systém nabízí pedagogickým pracovníkům zapojených škol i dalším zájemcům o získání autorizace podle zákona č. 179/2006 Sb. přípravu na plnění jejich rolí v procesu uznávání. Tato příprava směřuje nejen k naplňování uvedeného zákona, ale i k zajištění kvality realizace procesů uznávání.

Projekt UNIV 2 se zaměří i na odpovídající medializaci oblasti uznávání výsledků neformálního vzdělávání a informálního učení. Systém uznávání je totiž v České republice nový, a má-li být skutečně využíván, je nutné, aby ti, kteří by jej mohli využít, vůbec o jeho existenci věděli.

Všechny výše uvedené kroky slouží jednoznačně k podpoře procesů uznávání a uvádějí připravovaný systém v reálný život.

¹ Memorandum o celoživotním učení. Praha, MŠMT, 2001

² DESCY, P., TESSARING, M. *Profesní příprava a učení směřující k získávání kompetencí*. Praha, NÚOV, 2003, rkp. překlad, s.55

³ tamtéž, s. 55

4. Podporovaná aktivita, ke které se projekt vztahuje včetně označení prioritní osy a příslušné oblasti podpory

Prioritní osa 4	Systemový rámec celoživotního učení;
Oblast podpory 4.3	Systemový rámec dalšího vzdělávání;
Podporované aktivity	Ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání na celostátní a krajské úrovni ve školském systému; Rozvoj a vytváření systému uznávání výsledků předchozího učení; Vybudování a realizace podpůrných systémů na regionální i národní úrovni, a to především formou poradenství;

5. Cíle projektu

Realizovat kroky potřebné k tomu, aby se proces uznávání výsledků předchozího učení stal uznávaným nástrojem pro získání či změnu kvalifikace, využívaným individuálními zájemci a respektovaným zaměstnavateli

1. Průběžně ověřovat proces uznávání výsledků neformálního vzdělávání a informálního učení s cílem poskytovat relevantní zpětnovazebné informace projektu NSK 2 pro zvýšení kvality produktů tohoto projektu:
 - a) podporovat a rozvíjet realizaci procesů potřebných k uznávání výsledků neformálního vzdělávání a informálního učení pro kvalifikace odpovídající vzdělávací úrovni ISCED 3C;
 - b) podporovat a rozvíjet realizaci procesů potřebných k uznávání výsledků neformálního vzdělávání a informálního učení pro kvalifikace odpovídající vzdělávací úrovni ISCED 3A;
 - c) rozšířit realizaci procesů uznávání výsledků neformálního vzdělávání a informálního učení (pro kvalifikace odpovídající vzdělávací úrovni ISCED 3C a ISCED 3A) do škol zapojených do projektu ve všech krajích ČR;
 - d) rozšiřovat příklady dobré praxe z realizace uznávání výsledků neformálního vzdělávání a informálního učení a poskytovat získané zkušenosti případným zájemcům o tuto problematiku;
 - e) podpořit kvalitu, transparentnost a objektivitu procesu uznávání systematickou přípravou pedagogických pracovníků zapojených škol i dalších zájemců o získání autorizace podle zákona č. 179/2006 Sb. na plnění rolí vázících se k realizaci uvedeného zákona;
 - f) spolupracovat na realizaci procesů uznávání výsledků neformálního vzdělávání a informálního učení s odpovídajícími sociálními partnery.
2. Vytvářet podpůrné systémy pro realizaci uznávání:
 - a) vytvořit v každém kraji centrum uznávání a celoživotního učení;
 - b) rozvíjet a nabízet kariérové poradenství pro dospělé;
3. Podpořit rozvoj uznávání a celoživotního učení cílenými mediálními a reklamními kampaněmi.

6. Cílové skupiny

- účastníci dalšího vzdělávání;
- instituce poskytující další vzdělávání;

7. Výsledky a výstupy projektu a přidaná hodnota (čeho konkrétně bude na základě realizace projektu dosaženo)

- pilotní ověření procesů uznávání pro vybrané kvalifikace odpovídající vzdělávací úrovni ISCED 3C a ISCED 3A (cca 250 – 300 DK);
- soubor doporučení pro identifikaci a uznávání výsledků neformálního vzdělávání a informálního učení, včetně příkladů dobré praxe;
- implementace procesu uznávání do dalších škol zapojených do projektu (cca 350 škol);
- podpora kvality procesů uznávání:
 - příprava a realizace programů pro zájemce o získání autorizace podle zákona č. 179/2006 Sb. – cca 2 000;
 - příprava a realizace programů pro průvodce z řad pedagogických pracovníků zapojených škol – cca 350;
- vytvoření center uznávání a celoživotního učení v každém kraji pro poskytování metodické a informační podpory;
- rozšíření spolupráce se sociálními partnery o oblast uznávání výsledků neformálního vzdělávání a informálního učení;
- podpora procesů uznávání prostřednictvím kontaktních center celoživotního kariérového poradenství v centrech uznávání a na školách zapojených do projektu;
- informovanost veřejnosti o nových možnostech získání kvalifikace.

8. Udržitelnost projektu

Výsledky a výstupy projektu jsou dlouhodobě udržitelné i v období po ukončení projektu. Uznávání výsledků dalšího vzdělávání je zakotveno v zákoně, projekt realizuje kroky potřebné k úspěšnému naplňování zákona, případně k jeho revizi v části týkající se uznávání. Pilotní ověřování a z něj plynoucí doporučení směřují především do oblasti přípravy hodnoticích standardů a realizace procesu uznávání. Obojí bude po ukončení projektu plně funkční.

9. Náklady na projekt: 1 196 810 000,- Kč

10. Klíčové aktivity projektu s odhadem potřebných finančních prostředků u každé z nich

A1 Pilotní ověřování produktů Národní soustavy kvalifikací a poskytování zpětné vazby pro zdokonalení těchto produktů	
Cíl	<ul style="list-style-type: none"> - ověřit realizaci procesů uznávání pro kvalifikace odpovídající vzdělávací úrovni ISCED 3C; - ověřit procesy uznávání zejména pro kvalifikace odpovídající vzdělávací úrovni ISCED 3A; - vyhodnocovat průběžně výsledky ověřování a poskytovat je realizátorům projektu NSK pro zdokonalení produktů projektu NSK;
Zdůvodnění	<p>Realizace pilotního ověřování je nezbytná pro vytváření a korekci postupů a nástrojů pro identifikaci a uznávání výsledků neformálního vzdělávání a informálního učení. Takto získané informace, které budou analyzovány a poskytovány jako zpětná vazba projektu NSK 2 a ostatním partnerům, mohou přinést řadu podnětů směřujících ke zdokonalení standardů a celého procesu uznávání (příklady dobré praxe, zásobníky konkrétních zadání apod.).</p> <p>Pilotně ověřeny budou nejdříve vybrané kvalifikace odpovídající úrovni vzdělání ISCED 3C, dále postupně v závislosti na přípravě KS a HS v rámci projektu NSK 2 kvalifikace odpovídající úrovni vzdělání ISCED 3A. Po pilotním ověření, jeho analýze a vyhodnocení budou výsledky s návrhy na změny poskytovány realizátorům projektu NSK 2, kteří na jejich základě provedou konečné úpravy jednotlivých komponentů.</p> <p>Proces ověřování výsledků neformálního vzdělávání a informálního učení tak bude ověřen, na základě zpětné vazby korigován a po schválení příslušnými autorizujícími orgány bude připraven k zavedení do reálné praxe.</p>
Podaktivity	<ol style="list-style-type: none"> 1.1 výběr kvalifikací a škol vhodných k pilotnímu ověřování v závislosti na postupu prací v projektu NSK; 1.2 příprava pilotního ověřování (komunikace a spolupráce s podniky, dalšími sociálními partnery (ÚP) a prezentování záměru veřejnosti; 1.3 příprava pilotního ověřování na škole a její kontrola (kandidáti, materiální a prostorové zabezpečení, hodnotitelé, průvodci, připravená dokumentace); 1.4 pilotní ověřování a jeho dokumentace, včetně audiovizuální; 1.5 reflexe pilotního ověřování (od hodnotitelů, průvodců, kandidátů, zástupců autorizujících orgánů, zástupců sektorových rad) a zpracování doporučení pro NSK; 1.6 analýza výsledků a příprava souhrnné zprávy o pilotním ověřování ke každé ověřované kvalifikaci;
Výstup	<ul style="list-style-type: none"> - pilotní ověření procesu uznávání na vybraných kvalifikacích odpovídajících vzdělávací úrovni ISCED 3C a ISCED 3A (cca 3 kandidátů na 1 pilotovanou dílčí kvalifikaci); - souhrnné zprávy o každém pilotním ověřování obsahující doporučení pro NSK;
Náklady	81 000 000,- Kč
A2 Implementace procesů identifikace a uznávání výsledků neformálního vzdělávání a informálního učení	
Cíl	<ul style="list-style-type: none"> - implementovat procesy uznávání do všech škol zapojených do projektu; - poskytovat informace získané z pilotního ověřování zájemcům o proces uznávání;

Zdůvodnění	Aktivita úzce váže na aktivitu A1, realizace se s realizací A1 prolíná. Po schválení kvalifikačních a hodnoticích standardů zpracovaných NSK budou prostřednictvím center uznávání a celoživotního učení rozšiřovány zkušenosti získané v pilotním ověřování – zejména jako příklady dobré praxe – do dalších škol zapojených do projektu, popř. s nimi budou seznámeni další zájemci. Pilotní ověření totiž proběhne na omezeném počtu škol. Školy následně zažádají o autorizaci a po té budou realizovat uznávání podle zákona č. 179/2006 Sb. Součástí aktivity je i poskytování získaných informací dalším zájemcům jak ze strany sociálních partnerů, tak dalších vzdělávacích institucí.
Podaktivity	2.1 výběr kvalifikací a škol na základě průzkumu zájmu TP a obyvatel; 2.2 informační podpora procesů uznávání (konzultace, vypracování katalogu příkladů dobré praxe na základě pilotního ověřování apod.), 2.3 metodická podpora škol při žádosti o získání autorizace; 2.4 příprava a realizace uznávání; 2.5 supervize přípravy a průběhu uznávání, závěrečné hodnocení (průběžná a závěrečná zpráva);
Výstup	- vypracování a zveřejnění příkladů dobré praxe; - rozšiřování postupů uznávání tak, aby v každém kraji byla pokud možno alespoň jedna škola, na které lze ověřit některou z existujících kvalifikací (nelze zaručit vždy, některé obory se vyučují pouze v omezeném počtu škol);
Náklady	364 500 000,- Kč

A3 Příprava a realizace systematického přípravného vzdělávání průvodců a zájemců o získání autorizace podle zákona č. 179/2006 Sb. (dále hodnotitelů)	
Cíl	- podpořit kvalitu realizace uznávání výsledků neformálního vzdělávání a informálního učení podle zákona č. 179/2006 Sb. prostřednictvím přípravy tzv. průvodců a hodnotitelů na odpovědné, kvalitní a úspěšné plnění jejich role; - připravit na uvedené role pedagogické pracovníky škol zapojených do projektu; - realizovat vzdělávání pro další zájemce o získání autorizace v souladu s požadavky na odbornou způsobilost uvedenými v jednotlivých hodnoticích standardech; - realizovat pro vybrané pracovníky projektu studijní pobyty v zahraničních centrech realizujících uznávání;
Zdůvodnění	Vzdělávání P+H je nezbytnou podmínkou pro zajištění kvality procesů uznávání a srovnatelnosti jeho výsledků.
Podaktivity	3.1 revize vzdělávacího programu pro průvodce a hodnotitele vytvořeného v rámci projektu UNIV na základě zkušeností z jeho realizace; 3.2 příprava inovovaného vzdělávacího programu pro hodnotitele; 3.3 příprava inovovaného vzdělávacího programu pro průvodce z řad PP; 3.4 realizace seminářů pro hodnotitele; 3.5 realizace seminářů pro průvodce z řad PP; 3.6 informační a metodická podpora škol při získávání autorizace;
Výstup	Jednotlivci připravení k výkonu role průvodce či hodnotitele: - cca 2000 hodnotitelů; - cca 350 průvodců.
Náklady	49 750 000,- Kč

A4 Vybudování a realizace podpůrných systémů	
Cíl	- podpořit rozvoj uznávání a celoživotního učení vytvořením potřebných podpůrných systémů - centry uznávání a celoživotního učení;
Zdůvodnění	Rozvoj konceptu CŽU musí být provázen odpovídajícím rozvojem potřebných podpůrných systémů, a to na regionální i národní úrovni. Zatímco na národní úrovni se jedná především o podporu odpovídajícího rozvoje příslušných oddělení NÚOV, na regionální úrovni je nutné připravit pracoviště, která budou uvedené úkoly plnit. V každém kraji vznikne krajské centrum uznávání a celoživotního učení, které bude školám, ale i dalším subjektům poskytovat metodickou podporu týkající se oblasti uznávání podle zákona č. 179/2006 Sb., bude vyhledávat vhodné zájemce, poskytovat jim informace apod. Současně bude na každé škole zapojené do projektu vytvořeno místní centrum uznávání a celoživotního učení, které bude realizovat procesy uznávání. Integrální součástí činnosti center uznávání a celoživotního učení bude i poskytování služeb celoživotního kariérového poradenství. V koordinaci s úřady práce tak bude rozšířeno spektrum služeb celoživotního kariérového poradenství, systémově bude řešena a zajištěna dostupnost a kvalita poradenských služeb pro dospělé v oblasti dalšího vzdělávání. Poskytovatelům služeb celoživotního kariérového poradenství bude poskytnuta komplexní informační, metodická a vzdělávací podpora.
Podaktivity	4.1 dohoda o právní formě a příprava statutu centra v kraji; 4.2 příprava a vytvoření center na zapojených školách; 4.3 příprava pracovníků center na plnění jejich rolí; 4.4 metodická podpora implementace procesů uznávání v krajích; 4.5 informační kampaň o existenci center; 4.6 rozvoj celoživotního kariérového poradenství;
Výstup	- vytvoření center uznávání a celoživotního učení – celkem 14 v krajích a cca 350 na školách; - odpovídající příprava všech pracovníků center na jejich roli; - koncepce práce center uznávání a celoživotního učení; - koncepce celoživotního kariérového poradenství a strategie její implementace; - realizace systému informační, metodické a vzdělávací podpory poskytovatelů CŽKP;
Náklady	414 560 000,- Kč

A5 Mediální kampaně a PR aktivity projektu	
Cíl	- zajistit průběžnou a dostatečnou informovanost o realizaci projektu a jeho propagaci; - podpořit výrazně informovanost o smyslu a existenci procesů uznávání; - přispět ke zvýšení zájmu o přípravu v učebních oborech;
Zdůvodnění	Nezbytnou součástí realizace projektu je jeho medializace a propagace. K tomu slouží řada projektových aktivit (např. projektové konference). Existence procesů uznávání není v ČR dosud běžnou populací reflektována, většina obyvatel o nové příležitosti k získání kvalifikace nemá odpovídající informace. Nelze spoléhat na to, že si zájemce najde potřebné informace na webu či že se je dočte v denním tisku. Veřejnost ČR není systematicky ani informována, ani motivována k dalšímu vzdělávání, k zapojení se do procesů uznávání, ke svému rozvoji. V současné době začal činnost odborných škol negativně ovlivňovat demografický pokles populace, kterou tyto školy vzdělávají. Tento pokles

	se pravděpodobně projeví zejména v oblasti přípravy poskytující střední vzdělání s výučním listem. Součástí projektu bude reklamní kampaň s cílem zvýšení atraktivity přípravy v této oblasti.
Podaktivity	5.1 příprava PR a komunikační strategie projektu; 5.2 zpracování vizuální identity projektu; 5.3 příprava a realizace propagačních materiálů a PR předmětů; 5.4 příprava a realizace konferencí v regionech; 5.5 publicita – zveřejňování informací o projektu a jeho výsledcích v celostátních, krajských a regionálních médiích, na odborných internetových serverech; 5.6 projektový web a intranet; 5.7 příprava podkladů pro monitorovací zprávy v oblasti PR a medií; 5.8 reklamní kampaň;
Výstup	- průběžná medializace realizace projektu a jeho výsledků a výstupů; - projektové konference v regionech; - projektový web a intranet; - reklamní kampaň na podporu procesu ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání; - reklamní kampaň na zvýšení atraktivity přípravy ve vybraných oborech středního vzdělávání s výučním listem;
Náklady	105 000 000,- Kč

A6 Management projektu a hodnotící aktivity	
Cíl	- zajistit kvalitně řízení projektu, veškerých jeho aktivit a potřebných procesů; - zajistit průběžné hodnocení realizace projektu, jeho jednotlivých aktivit, výstupů a výsledků;
Zdůvodnění	Řízení rozsáhlého a dlouhodobého projektu je náročné nejen po obsahové, ale i po ekonomické stránce, proto jsou všechny řídicí činnosti soustředěny do jedné aktivity. Hodnotící aktivity tvoří neodmyslitelnou součást realizace projektu, poskytují cennou zpětnou vazbu, která je východiskem pro případné změny a doplnění realizace projektu. V projektu bude vytvořen poradní sbor, jehož členy budou především zástupci autorizujících orgánů a sektorových rad.
Výstup	- zajištěné výstupy a výsledky projektu; - zabezpečená ekonomická realizace a finanční řízení projektu v souladu s odpovídající legislativou; - organizace výběrových řízení v souladu s platnou legislativou; - zpracování monitorovacích zpráv projektu;
Náklady	182 000 000,- Kč

11. Monitorovací indikátory

- počet nově vytvořených/inovovaných produktů v oblasti DV: 2;
- počet připravených hodnotitelů: cca 2 000;
- počet připravených průvodců: cca 350;
- počet krajských center uznávání a celoživotního učení: 14;
- počet center uznávání a celoživotního učení na školách: 350;
- počet kandidátů zapojených do pilotního ověřování: 750;

12. Garant projektu

Odbor 20 MŠMT

13. Celková doba realizace projektu

2008-2013 (2015)

14. Předpokládaný termín zahájení realizace projektu

Předpokládaný termín zahájení projektu je 3. čtvrtletí 2008 – jedná se o projekt navazující na projekt realizovaný v rámci OP RLZ.